

Αθήνα, 30 Ιουλίου 2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων

Θέμα: «Τι συμβαίνει με το Ελληνικό Φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό (Φ.Π.Υ.);»

Η κρατική σποροπαραγωγή θεσπίστηκε αρχικά με το νόμο πλαίσιο 1564/1985 για το Φ.Π.Υ., και ακολούθησε πληθώρα κανονιστικών διατάξεων με Υ.Α. και Κ.Υ.Α. για την εξασφάλιση σύγχρονης νομικής υποδομής για την παραγωγή, την πιστοποίηση και την εμπορία του, βασισμένη στις κοινοτικές Οδηγίες, Κανονισμούς και πρακτικές.

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του, εκπαιδεύτηκαν ελεγκτές πιστοποίησης, ιδρύθηκαν και λειτούργησαν τα πρώτα Κέντρα Ελέγχου και Πιστοποίησης των εγχωρίων παραγόμενων σπόρων σποράς και αναπτύχθηκε το όραμα για ένα δυναμικό Ελληνικό Τομέα σπόρων και φυτευτικού υλικού με καλή διεθνή θέση. Οι τότε ειδήμονες πανεπιστημιακοί, ερευνητές, επαγγελματίες του χώρου διαβεβαίωναν ότι η Ελλάδα έχει, για το σκοπό αυτό, τις πλέον κατάλληλες εδαφο-κλιματικές συνθήκες, εξαιρετικό φυτο-γενετικό υλικό και επαρκές επιστημονικό δυναμικό, και προοπτικές ώστε να γίνει στο Φ.Π.Υ. Ολλανδία ή Δανία του Νότου, που είναι παγκόσμιες δυνάμεις στους σπόρους.

Με το άρθρο 23 του ν. 1564/1985, θεσπίστηκε το εκπαιδευτικό Κέντρο Τεχνολογίας φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού στο Γ.Π.Α., για την εκπαίδευση και συνεχή επιστημονική και τεχνική ενημέρωση των στελεχών του Τομέα. Με το άρθρο 21 του ν. 1564/1985 προβλέπεται η σύσταση του Εθνικού Οργανισμού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Ε.Ο.Π.Υ.) στον οποίο μεταφέρεται το σύνολο της περιουσίας της κρατικής σποροπαραγωγής, με πρότυπο τον Καναδικό Εθνικό Οργανισμό Σπόρων, για στήριξη των επιχειρήσεων του Τομέα για παραγωγή και προμήθεια προβασικού υλικού, διατήρησης βασικών φυτειών δενδρωδών και όχι μόνο προς βοήθεια και στήριξη των επιχειρήσεων.

Ακολουθώς το 1989 οι αρμοδιότητες του παραπάνω Εθνικού Οργανισμού Πολλαπλασιαστικού υλικού μεταφέρονται στο ΕΘΙΑΓΕ με την παρ.2 του άρθρου 4 του νόμου 1845/89 «Το αντικείμενο δραστηριότητας του Εθνικού Οργανισμού Πολλαπλασιαστικού Υλικού (Ε.Ο.Π.Υ.), τα μέσα για την επίτευξη των σκοπών του και οι πόροι του, όπως ορίζονται στις παρ. 3,4 και 5 του άρθρου 21 του ν. 1564/1985 (ΦΕΚ 164), περιέρχονται στο ΕΘ.Ι.ΑΓ.Ε.

Σήμερα στην ελληνική αγροτική κατάσταση το μεγαλύτερο ποσοστό των σπόρων σποράς και των λοιπών φυτών για φύτευση, δενδρύλλια, μοσχεύματα βολβοί κ.λ.π που διακινούνται στην εγχώρια αγορά και χρησιμοποιούν οι Αγρότες μας είναι εισαγωγής. Δυστυχώς, όμως, το γεγονός ότι δεν έχουν ανακοινωθεί σχετικά στατιστικά στοιχεία αποτελεί μεγάλο έλλειμμα πληροφόρησης και δε βοηθάει στην ανάπτυξη κλαδικής πολιτικής για τη χώρα μας.

Είναι βέβαιο ότι υπάρχει μεγάλο έλλειμμα στο ισοζύγιο εισαγωγών – εξαγωγών στον τομέα του Φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού (Φ.Π.Υ.) εξαιτίας της έλλειψης και της αναποτελεσματικότητας της όποιας σχετικής πολιτικής υπάρχει. Πολιτική, η οποία πλέον με το νόμο 5035/2023 «Ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο για την οργάνωση και λειτουργία του Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού ΕΛΓΟ– ΔΗΜΗΤΡΑ» βάζει οριστική ταφόπλακα στο όραμα της δεκαετίας του 1980 για έναν δυναμικό Τομέα Ελληνικού Φυτικού Πολλαπλασιαστικού Υλικού καθώς στις αρμοδιότητες του ΕΛΓΟ-Δήμητρα, δεν συμπεριλαμβάνονται πλέον οι αρμοδιότητες του Εθνικού Οργανισμού Πολλαπλασιαστικού Υλικού. Εκείνο που αναφέρεται και αφορά το Φ.Π.Υ. είναι το εδάφιο στ' του άρθρου 4 για τους σκοπούς του ΕΛΓΟ: «...η καταγραφή, διατήρηση και αξιοποίηση των εθνικών φυτικών, ζωικών και μικροβιακών γενετικών πόρων, που σχετίζονται με τη γεωργία, τα τρόφιμα και το περιβάλλον, μέσω, ιδίως, της τήρησης Εθνικών Συλλογών και Τράπεζας Γενετικού Υλικού», καταργώντας τις υποχρεώσεις του ιδρυτικού νόμου της Αγροτικής Έρευνας 1845/1989.

Επειδή αγνοούμε πλήρως τις ποσότητες και την αξία των εισαγόμενων σπόρων καθώς και το ποσοστό ως προς τις ποσότητες των εγχώρια παραγομένων σπόρων των κυριότερων καλλιεργειών όπως το Βαμβάκι, ο Σκληρός σίτος, ο Μαλακός σίτος, το Καλαμπόκι, ο Ηλίανθος, η Βιομηχανική ντομάτα, η Ντομάτα θερμοκηπίου, το Αγγούρι θερμοκηπίου και τα όσπρια.

Επειδή δεν υπάρχουν στοιχεία για τις ποσότητες και την αξία των εισαγόμενων μοσχευμάτων αμπέλου, των δενδρυλλίων ελιάς και των οπωροφόρων δένδρων καθώς και για τις ποσότητες πιστοποιημένων μοσχευμάτων αμπέλου και δενδρυλλίων ελιάς και οπωροφόρων, εγχώριας παραγωγής που χρησιμοποιούνται από τους Έλληνες αγρότες σε σύγκριση με τις ποσότητες μη πιστοποιημένων μοσχευμάτων και δενδρυλλίων.

Επειδή παραμένει άγνωστο το άθροισμα (συνολική) αξίας των εισαγόμενων σπόρων σποράς και λοιπού πολλαπλασιαστικού υλικού (αροτραίων καλλιεργειών, αμπέλου, δενδρωδών, κηπευτικών, αρωματικών, ανθοκομικών και διακοσμητικών φυτών, κλπ.) όπως και η συνολική αξία εξαγωγών του εγχώρια παραγόμενου φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού.

Επειδή καταλήξαμε να κάνουμε μόνο συλλογές και η περιουσία της (καταργημένης) κρατικής σποροπαραγωγής περιλαμβάνει εργοστάσια με μηχανολογικό εξοπλισμό επεξεργασίας και τυποποίησης σπόρων, αποθήκες κοινές και ψυχρές για τον πατατόσπορο, κρατικά φυτώρια, εκτάσεις και χωράφια μεγάλης αξίας σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

1. Ποια είναι η πολιτική ανάπτυξης του Εθνικού τομέα φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού;

2. Τον τομέα στηρίζει ένας Λογαριασμός σποροπαραγωγής και φυτωρίων του Υπουργείου. Ποιο είναι σήμερα το αποθεματικό του λογαριασμού αυτού, ποια τα έσοδα και ποιες οι δαπάνες ανά κατηγορία δαπανών αυτού του λογαριασμού για το έτος 2023;

3. Πως σκοπεύει το Υπουργείο, αν σκοπεύει, να μειώσει το αρνητικό εμπορικό ισοζύγιο στους σπόρους σποράς και γενικά στο φυτικό πολλαπλασιαστικό υλικό;

4. Σε περίπτωση της έλλειψης εγχώριας παραγωγής πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού οπωροφόρων και αμπέλου, ποια είναι τα μέτρα που λαμβάνει το Υπουργείο για την θεραπεία αυτής της έλλειψης;

5. Ποια είναι η πολιτική του ΥΠΑΑΤ για τη γενετική βελτίωση των ελληνικών σπόρων με στόχο την προσαρμοστικότητά τους στην κλιματική αλλαγή;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Κόκκαλης Βασίλειος

Αποστολάκης Ευάγγελος

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Γαβρήλος Γεώργιος

Γιαννούλης Χρήστος

Κασιμάτη Νίνα

Κοντοτόλη Μαρίνα

Μάλαμα Κυριακή

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Παπαηλιού Γεώργιος

Πούλου Παναγιού

Σαρακιώτης Ιωάννης

Τζάκρη Θεοδώρα

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος